

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 24 februari 1938 kl. 11.30 f. m.

Utlåtande, angående verkställd granskning av riksdagsbibliotekets styrelse och förvaltning.

I enlighet med föreskrift i § 4 av den för bankoutskottet gällande instruktionen har utskottet granskat riksdagsbibliotekets tillstånd och förvaltning. För sådant ändamål har utskottet tagit kännedom om den av styrelsen för riksdagsbiblioteket till utskottet avlämnade, till riksdagen ställda och härmed överlämnade berättelsen över bibliotekets förvaltning under år 1937 ävensom tagit del av de hos styrelsen under nämnda år förda protokollen. Utskottet har därvid icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att styrelsen för riksdagsbiblioteket må tillerkännas ansvarsfrihet för förvaltningen av riksdagsbiblioteket under år 1937.

Stockholm den 24 februari 1938.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 13.

RIKSDAGSBIBLIOTEKET

BIBLIOTEKSSTYRELSENS
ÅRSBERÄTTELSE

1937

STOCKHOLM 1938

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

380220

TILL RIKSDAGEN.

Jämlikt § 5 i stadgar för riksdagsbiblioteket får biblioteksstyrelsen härmed avgiva berättelse över bibliotekets förvaltning under år 1937.

Bibliotekets verksamhet har under året fortgått på vanligt sätt enligt de i stadgarna givna bestämmelserna. Arbetet med *Allmän verksamhet.* årsbibliografien över Sveriges offentliga publikationer har utförts av förste bibliotekarien F i n n A n d r e e n. Årsbibliografien över 1936 års offentliga publikationer förelåg färdig i tryck i slutet av mars månad.

Sedan 1937 års riksdag efter framställning av biblioteksstyrelsen anvisat — utöver det av 1935 års riksdag anvisade beloppet av 9,000 kronor för tryckning och bindning av ett tillägg till Riksdagsbibliotekets katalog 1927, omfattande bibliotekets bokförvärv under åren 1928—1934 — ett anslag av 6,200 kronor för att möjliggöra att i tillägget medtaga bokaccessionen under åren 1935—1936, kunde redigeringen av manuskriptet under februari slutföras och tryckningen påbörjas. I slutet av november månad förelåg tillägget färdigtryckt. Arbetet med redigering och utgivning av tillägget, som uppgår till 908 sidor, har varit anförtrott åt andre bibliotekarien

Sven Sernander. Redigeringen av katalogens register har verkställts av förste bibliotekarien Finn Andreen.

I samband med slutförandet av katalogtillägget och med anledning av att flera ledamöter av riksdagen framfört önskemål, att biblioteket — jämte tillägg till huvudkatalogen utgivna med större tidsmellanrum — måtte utgiva årliga förteckningar över nyförvärvade böcker, har styrelsen efter utredning i ärendet av överbibliotekarien funnit, att katalogutgivningen framdeles lämpligen bör så ordnas, att tilläggen fortfarande utgivas med större tidsintervaller men att tillika årliga förteckningar över nyförvärven publiceras. Med anledning härav kommer styrelsen att i särskild framställning till riksdagens bankoutskott hemställa om höjning av anslaget till omkostnader med 900 kronor för tryckning av en årlig förteckning över bibliotekets nyförvärv.

Under år 1937 ha för lånesökande framtagits sammanlagt 62,701 volymer. Härav ha utanför bibliotekets lokaler utlånats 13,460 volymer, nämligen till:

| | | |
|--|-------|---------|
| Riksdagen och dess utskott | 697 | volymer |
| Enskilda ledamöter av riksdagen | 1,083 | » |
| Statsdepartement | 879 | » |
| Kungl. kommittéer | 3,460 | » |
| Centrala ämbetsverk | 668 | » |
| Statliga bibliotek | 318 | » |
| Övriga statliga institutioner | 67 | » |
| Icke statliga institutioner, privata företag och sammanslutningar | 515 | » |
| Enskilda forskare | 5,755 | » |
| Utländska bibliotek | 18 | » |

För lånesökande har riksdagsbiblioteket under år 1937 förmedlat lån från 15 inhemska bibliotek och arkiv och 2 danska bibliotek.

Tillväxten av riksdagsbibliotekets bokförråd under år 1937 utgöres av 4,271 arbeten i 3,751 band. *Tillväxt.*

Från svenska myndigheter och institutioner ävensom från enskilda författare och utgivare har biblioteket fått emottaga exemplar av utkommet officiellt och statsunderstött tryck.

Som givare ha dessutom 301 inländska och 79 utländska institutioner och korporationer samt 35 enskilda personer ihåtkommit biblioteket (se vidfogad bilaga¹).

I skrivelse den 8 maj anhöllo delegerade för riksdagens verk, att styrelsen för riksdagsbiblioteket ville avgiva yttrande över ett av familjepensionskommittén för riksdagens verk avgivet utlåtande och förslag beträffande familjepensioneringens ordnande för befattningshavare vid riksdagens verk. Häröver har styrelsen den 11 maj avgivit yttrande.

Svar å remisser och skrivelser.

I skrivelse den 7 december anhöllo delegerade för riksdagens verk, att styrelsen ville avgiva yttrande över förslag till föreskrifter rör. tillämpning av familjepensionsreglemente för riksdagens verk, förslag till bestämmelser ang. ikraftträdande av familjepensionsreglemente för riksdagens verk, förslag till bestämmelser ang. familjepension m. m. i vissa fall, då familjepensionsreglementet för riksdagens verk ej är vid dessa verk tillämpligt, samt förslag till föreskrifter ang. provisoriskt lönetillägg åt vissa icke-ordinarie befattningshavare vid riksdagens verk. I anledning härav har styrelsen den 17 december avgivit yttrande.

Sedan styrelsen beretts tillfälle taga del av de förändrade förslag till ombyggnad av riksdagshuset, som på fullmäktiges i riksgäldskontoret föranstaltande äro under utarbetande, har styrelsen över sagda förslag, i vad dessa beröra bibliotekets lokalbehov, den 4 december avgivit yttrande.

Förslag till riksdagshusets ombyggnad.

¹) Här ej tryckt.

*Vissa
anslag.*

Av årets riksdag har efter framställning av styrelsen bibliotekets anslag till omkostnader höjts från 6,800 kronor till 8,100 kronor.

*Organisa-
tions- och
löneför-
hållanden.*

I överensstämmelse med styrelsens hemställan har årets riksdag höjt anslaget till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat med 7,668 kronor för avlöande av ytterligare en andre bibliotekarie med placering i 21:a lönegraden. Styrelsens framställning till bankoutskottet om uppflyttning av förste bibliotekariebefattningen från 24:e till 26:e lönegraden har däremot utskottet icke ansett sig böra framlägga för riksdagen.

Ej heller har styrelsens framställning till bankoutskottet om anslag till ersättning åt sakkunniga vid uppgörande av bokinköpsförslag föranlett någon utskottets åtgärd.

Sedan styrelsen tagit del av en av överbibliotekarien gjord utredning dels av expeditionsvakternas under senare år alltmer ökade arbetsuppgifter, dels ock av den mindre tillfredsställande vakthållning vid biblioteket, som blivit en följd av den ökade arbetsbördan, har styrelsen beslutat att till riksdagen ingå med hemställan om en höjning av anslaget till avlöning av tjänstemän å ordinarie stat med 3,144 kronor för avlöande av ytterligare en expeditionsvakt med placering i 5:e lönegraden.

*Ändring av
bibliotekets
stadgar.*

Årets riksdag har på styrelsens förslag beslutat, att §§ 18 och 22 av bibliotekets stadgar skola erhålla viss ändrad lydelse. Ändringarna äro föranledda av riksdagens beslut om inrättande av ytterligare en andre bibliotekariebefattning vid biblioteket.

Inom bibliotekets styrelse och tjänstepersonal ha under det gångna året följande förändringar inträffat. *Styrelse och tjänstepersonal.*

Regeringsrådet Gabriel Thulin har med utgången av år 1937 lämnat uppdraget som ordförande i styrelsen. Thulin, som alltsedan den 8 april 1921 fungerat som ordförande, har icke blott genom sitt stora bokintresse och sin omfattande sakkunskap inom bibliotekets litteraturgrenar verksamt underlättat arbetet med boksamlingarnas förnyelse och komplettering utan även genom sitt levande intresse för bibliotekets strävanden och arbetsuppgifter befordrat dess inre och yttre verksamhet samt därmed väsentligt främjat den betydelsefulla utveckling, som biblioteket under denna tidsperiod genomlupit.

Kungl. Maj:t förordnade den 10 december till ordförande efter Thulin suppleanten för ordföranden justitierådet Nils Erik Alexanderson intill utgången av år 1941 samt till suppleant för ordföranden under samma tid professorn Herbert Lars Gustaf Tingsten.

Jämlikt § 4 i stadgar för riksdagsbiblioteket sammanträdde kamrarnas valmän för utseende av fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret den 24 maj för anställande av föreskrivna val av två ledamöter i styrelsen för riksdagsbiblioteket jämte två suppleanter för dem för tiden från valet till dess nytt val under år 1941 försiggått; och utsågo valmännen till ledamöter: ledamoten av riksdagens första kammare professorn C. A. Reuterskiöld samt ledamoten av riksdagens andra kammare t. f. statssekreteraren F. F. Severin; och utsågo valmännen: till suppleant för Reuterskiöld ledamoten av riksdagens första kammare redaktören K. Z. Petersson samt till suppleant för Severin ledamoten av riksdagens andra kammare generaldirektören O. S. Holmdahl.

Sedan den av 1937 års riksdag nyinrättade andre bibliotekariebefattningen den 15 april av styrelsen ledigförklarats och vid ansökningstidens utgång förste amanuensen vid biblioteket filosofie kandidaten Sven Sernander ensam

anmält sig som sökande, blev Sernander den 21 maj av styrelsen utnämnd och förordnad att från och med den 1 juli vara andre bibliotekarie.

Amanuensen vid biblioteket filosofie licentiaten L a r s F r y k h o l m, som tidigare innehåft förordnande med halvtidstjänstgöring, förordnades av styrelsen den 21 maj att från och med den 1 juli vara amanuens med heltidstjänstgöring. Sedan styrelsen samma dag bemyndigat överbibliotekarien att tills vidare vid biblioteket anställa en expeditjonsamanuens, anställde överbibliotekarien som expeditjonsamanuens vid biblioteket filosofie kandidaten G u n n e l M o s s b e r g från och med den 1 juli tills vidare under budgetåret 1937/1938.

Under överbibliotekariens semester har förste bibliotekarien F i n n A n d r e e n varit förordnad som överbibliotekarie. Vidare ha under semester och annan ledighet andre bibliotekarierna friherre B r o r - G ö s t a C e d e r s t r ö m och S v e n S e r n a n d e r varit förordnade som förste bibliotekarie samt amanuenserna I v a r B e s k o w och L a r s F r y k h o l m som andre bibliotekarier.

Tjänstledighet på grund av sjukdom har under året åtnjutits av andre bibliotekarien friherre B r o r - G ö s t a C e d e r s t r ö m under tiden 25 februari—2 mars.

*Utgivna
skrifter.*

Genom biblioteket ha under året utgivits:

Biblioteksstyrelsens årsberättelse 1936; Årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer 1936; samt Riksdagsbiblioteket. Katalog 1927. Tillägg nr 1 omfattande accessionen 1928—1936.

Stockholm den 10 januari 1938.

N I L S A L E X A N D E R S O N.

C. A. REUTERSKIÖLD.

FRANS SEVERIN.

ERIK WINGE.